

జీడిమామిడి

జీడిమామిడి తోటలను వివిధ దేశములలో వాణిజ్య సరళిలో పెంచుచున్నారు. భారతదేశం ప్రపంచ జీడిమామిడి పరిశ్రమలో జీడిపిక్కల ఎగుమతి మరియు జీడి గింజల ఉత్పత్తిలో అగ్రగామిగా ఉన్నది. సుమారు 8.93లక్షల హెక్టార్లలో పంట పండించుచూ 6.95లక్షల టన్నుల గింజలను ఉత్పత్తి చేసి షుమారు 2,700 కోట్ల రూపాయల విదేశీమారక ద్రవ్యమును ఆర్జించుచున్నది. మనదేశపు జీడి పరిశ్రమకు సామర్థ్యము ప్రకారము దాదాపు 12 నుండి 14 లక్షల టన్నుల ముడిగింజలు అవసరం ఉంటుంది. అందులో షుమారు 6 లక్షల టన్నుల జీడి గింజలను ఆఫ్రికా దేశాల నుండి దిగుమతి చేసుకొనుచున్నది. భారతదేశపు సగటు ఉత్పాదకత ఒక హెక్టారుకు 815 కిలోలు మాత్రమే. వివిధ పరిశోధనల ఫలితాల ఆధారంగా 2000 నుండి 2500కిలోల ముడి గింజల ఉత్పాదక సామర్థ్యం కలిగి ఉన్నప్పటికీ, క్షేత్ర స్థాయిలో సగటు ఉత్పాదకత చాలా తక్కువగా ఉన్నది. మనదేశంలో జీడి గింజల ఉత్పత్తిలో మహారాష్ట్ర మొదటి స్థానములో ఉండి, రెండవ స్థానములో ఆంధ్రప్రదేశ్ ఉన్నాయి.

జీడిమామిడి తోటలను మన రాష్ట్రంలో శ్రీకాకుళం నుండి నెల్లూరు జిల్లా వరకు గల కోస్తా తీరప్రాంతంలో 1,82,000 హెక్టార్లలో పండిస్తున్నారు. ముడి గింజల ఉత్పత్తి 1.12 లక్షల టన్నులు, ఉత్పాదకత కేవలం 920 కిలోలు. నూతన సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని రైతులు క్షేత్రస్థాయిలో ఉపయోగించి అధిక సాంద్రతలో తోటను పెంచుట ద్వారా హెక్టారుకు 2000 కిలోల ముడి గింజల ఉత్పాదకత పొందవచ్చును.

నేలలు : మన రాష్ట్రంలో ఇసుక నేలలు, ఎర్రనేలలు, గరపనేలలు, తేలికపాటి నేలలు కలిగిన కోస్తాతీర ప్రాంతాలు మరియు కొండ ప్రాంతాలలో అత్యల్ప ఉష్ణోగ్రత 8°C కన్నా ఎక్కువ ఉన్న ప్రదేశాలు అనువైనవి. నేలలోతు 1.5 మీ. కంటే హెచ్చుగా ఉండాలి. ఉదజని సూచిక 6.3-7.3 కలిగి, భూమిలో నీటి మట్టం 2.5మీ. ఉండి, మురుగు నీటిపారుదల బాగా హెచ్చుగా ఉండాలి. జీడి తోటలకు ఎక్కువ ఉష్ణోగ్రత, వెలుతురుతో పాటు వాతావరణంలో ఎక్కువ తేమ అవసరం.

రకాలు : జీడిమామిడి పరిశోధనా స్థానం, బాపట్ల ఎనిమిది జీడిమామిడి రకాలను విడుదల చేసింది. బి.పి.పి. 5,6,8,9 రకాల గింజలు మధ్యస్థంగాను, లావుగాను వుండుట వలన ఎగుమతికి ఎక్కువ అనుకూలంగా ఉంటాయి. బి.పి.పి.-2, వి.ఆర్.ఐ.-2 మరియు బి.పి.పి.-4 గింజలు చిన్నవిగా ఉండి అధిక దిగుబడి గుత్తికాపు రకాలు. మొదటిగా కాపు వచ్చే, అధిక దిగుబడి నిచ్చే గింజ సైజు పెద్దదిగా ఉండి రెండు లేక మూడు రకాల అంటు మొక్కలను మాత్రమే కలిపి రైతులు నాటుకోవాలి. బి.పి.పి.-8 మరియు వెంగుల-4 హైబ్రిడ్ రకములు జాతీయ రకములుగా గుర్తించబడినవి.

రకాలు - లక్షణాలు:

బి.పి.పి.-1 : ఇది హైబ్రిడ్ రకం. దీని గింజలు మధ్య రక సైజుతో సగటున 5గ్రా. బరువు ఉంటాయి. ఏపిల్ రంగు పసుపు. చెట్టు సగటు దిగుబడి 12 కిలోలు. పప్పు దిగుబడి 28%.

బి.పి.పి.-2 : ఇది హైబ్రిడ్ రకం. దీని గింజలు చిన్నవిగా ఉండి సగటున 4గ్రా. బరువు ఉంటాయి. ఏపిల్ రంగు పసుపు. చెట్టు సగటు దిగుబడి 15కిలోలు. పప్పు దిగుబడి 26%.

బి.పి.పి.-3 : ఇది సింహాచలం నుండి ఎంపిక చేసిన రకం. దీని గింజలు మధ్య రకం సైజుతో 5గ్రా. బరువు ఉంటాయి. ఏపిల్ రంగు పసుపు. చెట్టు సగటు దిగుబడి 15 కిలోలు. పప్పు దిగుబడి 26%.

బి.పి.పి.-4 : ఇది ఈపురుపాలెం నుండి ఎంపిక చేసిన రకం. దీని గింజలు చిన్నవిగా 4.5గ్రా. బరువు ఉంటాయి. ఏపిల్ రంగు పసుపు. చెట్టు సరాసరి దిగుబడి 16 కిలోలు. పప్పు దిగుబడి 26%.

బి.పి.పి.-6 : ఇది ఎంపిక చేసిన రకం. దీని గింజలు మధ్య రకం సైజు కలిగి 6గ్రా. బరువు ఉంటాయి. ఏపిల్ రంగు పసుపు. చెట్టు సరాసరి దిగుబడి 15 కిలోలు. పప్పుదిగుబడి 26%.

వి.ఆర్.ఐ.-2 : ఇది తమిళనాడు మొక్క ఎంపిక రకం. దీని గింజలు మధ్యస్థంగా ఉండి 5.1గ్రా. బరువు ఉంటాయి. ఏపిల్ రంగు పసుపు. చెట్టు సరాసరి దిగుబడి 7.4 కిలోలు. పప్పుదిగుబడి 28%.

వి.ఆర్.ఐ.-3 : ఇది తమిళనాడు మొక్క ఎంపిక రకం. దీని గింజలు మధ్యస్థంగా ఉండి 7.18గ్రా. బరువు ఉంటాయి. ఏపిల్ రంగు ఎరుపు. చెట్టు సరాసరి దిగుబడి 11.68 కిలోలు. పప్పు దిగుబడి 29.1%.

బి.పి.పి.-9 : ఇది హైబ్రిడ్ రకం. దీని గింజలు మధ్యస్థ రకము సైజు ఉండి 7.2గ్రా. బరువు ఉంటాయి. ఏపిల్ రంగు పసుపు. చెట్టు సరాసరి దిగుబడి 24 కిలోలు. పప్పు దిగుబడి 27%.

బి.పి.పి.-5 : ఇది ఎంపిక చేసిన రకం. దీని గింజలు మధ్యరకం సైజు కలిగి 5గ్రా. బరువు ఉంటాయి. ఏపిల్ రంగు పసుపు. చెట్టు సరాసరి దిగుబడి 18 కిలోలు. పప్పు దిగుబడి 25%.

బి.పి.పి.-8 : ఇది హైబ్రిడ్ రకం. దీని గింజలు సైజు పెద్దదిగా ఉండి 8.2గ్రా. బరువు ఉంటాయి. ఏపిల్ రంగు పసుపు. చెట్టు సరాసరి దిగుబడి 21 కిలోలు. పప్పుదిగుబడి 27%.

వెంగుల-4 : ఇది హైబ్రిడ్ రకం. ప్రాంతీయ ఫలపరిశోధనా స్థానం, వెంగుల, మహారాష్ట్ర నుండి విడుదల చేయబడినది. దీని గింజలు మధ్యస్థ రకం సైజు కలిగి 7.7గ్రా. బరువు వుంటాయి. ఏపిల్ రంగు ఎరుపు. చెట్టు సరాసరి దిగుబడి 17.2 కిలోలు. పప్పుదిగుబడి 31%

బి.పి.పి.-1,2,4,8,9 మరియు వి.ఆర్.ఐ.-2 రకాలు ఫిబ్రవరి, మే నెలల్లో పూత, కాపు కొస్తాయి. బి.పి.పి.-3 రకం మార్చి-మే నెలల్లో పూత, కాపుకొస్తుంది. బి.పి.పి.-6 రకం మార్చి-జూన్ నెలల్లో ఆలస్యంగా పూత, కాపు కొస్తుంది.

జీడి అంట్ల ఎంపిక: జీడిమామిడి తోటలను పెంచేందుకు స్థిరమైన అధిక దిగుబడినిచ్చే గింజల సైజు పెద్దదిగా లేక మధ్యస్థంగా ఉండి మరియు పప్పు దిగుబడి అధిక శాతమునిచ్చే నాణ్యమైన రకములను ఎంచుకొనవలెను. ఆరోగ్యవంతమైన 4 నెలల వయస్సు పైబడి, 10 లేక 15 అకులు కలిగి ఉన్న నాణ్యమైన అంట్లను మాత్రమే పేరున్న నమ్మకమైన నర్సరీల నుండి ఎంపిక చేసి నాటుకోవాలి. అయితే అంటుమొక్కలకు మొదటి రెండు సంవత్సరములు నీటి వసతి తప్పనిసరి. మొక్కలను వేసవి కాలంలో అధిక ఉష్ణోగ్రతల నుండి రక్షణ కల్పించవలెను. స్థానికముగా లభ్యమగు తాటి ఆకు, కొబ్బరి ఆకు మొదలగునవి ఉపయోగించవచ్చును.

నాటటం : వర్షాకాలంలో మొదటి వర్షాలు పడిన తరువాత జూన్-జూలై నెలలో ఒకటిన్నర సంవత్సరముల వయస్సు కలిగిన నాణ్యమైన ఎంపిక చేయబడిన అంటుమొక్కలను ఎకరాకు 80 మొక్కల చొప్పున 7×7 మీ. లేక 8×4మీ. దూరంలో 1×1×1మీ. సైజు గుంటల్లో నాటాలి. జాగ్రత్తగా అంట్ల మొక్క వేళ్ళ చుట్టూ వున్న మట్టి విడిపోకుండా పాలిథీన్ సంచినీ తొలగించి అంటు భాగం భూమికి పైన 7.5 నుండి 10 సెం.మీ. ఉండేటట్లు నాటాలి. గట్టి కర్ర వుల్లను అంటు మొక్కలకు ఊతంగా కట్టాలి. అంటు కట్టిన భాగాన వున్న పాలిథీన్ దారాన్ని తొలగించి, అంటు వేరు మూలం నుండి వచ్చు పక్క కొమ్మలను తొలగిస్తూ ఉండాలి.

నీటియాజమాన్యం : జీడి అంటుమొక్కలను పొలంలో నాటిన తరువాత మొదటి రెండు సంవత్సరములు తప్పక నీటి వసతి కల్పించాలి. పిందె, కాయ పెరిగే సమయంలో నీరు పెడితే కాయ, గింజ సైజు పెరిగి దిగుబడులు పెరుగుతాయి. డ్రిప్ ద్వారా జీడిమామిడికి నీరిస్తే 60 శాతం వరకు నీటిని ఆదా చేయవచ్చును. డ్రిప్ ద్వారా 4 డ్రిప్లలో కాపుకు వచ్చిన తోటల్లో చెట్టుకు 4 రోజుల వ్యవధితో డిసెంబరు రెండవ పక్షం నుండి మార్చి చివరి వరకు నీరు యిచ్చినచో అధిక దిగుబడులు పొందవచ్చును. మార్చి తరువాత నీటి తడులు నిలిపి వేయాలి. 7x7 మీ. దూరంలో నాటినపుడు షుమారుగా ఎకరాకు డ్రిప్ కొరకు అయ్యే ఖర్చు రూ.10,000/-. మొదటి రెండు సంవత్సరాల్లో వచ్చిన పూతను తొలగించవలెను. 3వ సంవత్సరము నుండి మాత్రమే కాపును తీసుకోవాలి.

కత్తిరింపులు : లేత తోటల్లో భూమికి 1 మీటరు ఎత్తు వరకు ఉన్న క్రింది కొమ్మలను కత్తిరించి ఏవుగా వృత్తాకారంలో పెరిగేటట్లు మొక్కను ట్రైనింగ్ చేయాలి. ముదురు తోటల్లో ప్రతి రెండు సంవత్సరాలకు ఒకసారి జూలై-ఆగష్టు మాసాల్లో ఎండుకొమ్మలు, భూమికి ఆనుకొని వున్న కొమ్మలు, ఇతర చెట్ల మీదకు పోయిన కొమ్మలు, నీడన వున్న కొమ్మలు మొదలగు వాటిని కత్తిరించటం వలన, శుభ్రంగా ఉంచడంతోపాటు మొక్కలకు తగినంత సూర్యరశ్మి వెలుతురు, గాలి సోకి కొమ్మలు ఎక్కువగా వచ్చి దిగుబడి పెరుగుతుంది.

కలుపు నివారణ, అంతరకృషి : తోటనాటిన తరువాత తొలి 2-3 సం॥ వేసవికాలంలో దక్షిణ దిశలో తప్ప మిగిలిన దిశల్లో తాటాకులను కంచెగా ఏర్పాటు చేయాలి. లేత మొక్కల పాదుల్లో ఎండుగడ్డి లేదా ఎండు ఆకులు పరచటం వలన వేసవిలో నేల తేమ అవిరికాకుండా కాపాడబడి, కలుపు నివారించబడుతుంది. తొలకరిలో వరుసల మధ్య భూమిని దున్ని కలుపు లేకుండ చేయాలి.

ఎరువులు : ఎంపిక చేయబడిన అంటు మొక్కల్ని నాటటానికి ముందుగా గుంటల్లో 10 కిలోల పశువుల ఎరువు, 2 కిలోల వేపపిండి, 200గ్రా. సూపర్ ఫాస్ఫేటును కలిపి వేయాలి. మొదటి సంవత్సరము మొక్కలకు సేంద్రియ ఎరువులను మాత్రమే ఇవ్వాలి. రెండవ సంవత్సరము నుండి సేంద్రియ ఎరువులతో (వేపపిండి, పశువుల ఎరువు, కంపోస్టు) పాటు సిఫార్సు చేసిన మోతాదులో రసాయనిక ఎరువులు వేయాలి. 6 సంవత్సరాల వయస్సున్న జీడి చెట్లకు 500గ్రా. నత్రజని (1100గ్రా. యూరియా) 125గ్రా. భాస్వరం (750 గ్రా., సూపర్ ఫాస్ఫేటు) మరియు 125గ్రా. పొటాష్ (225గ్రా. మ్యూరేట్ ఆఫ్ పొటాష్)ను ఇవ్వాలి. రసాయనిక ఎరువులను చెట్టు మొదలు నుండి 1మీ. లేక 1 1/2 మీటరు దూరంలో చుట్టూ 15 సెం.మీ. వెడల్పు మరియు లోతు గాడి చేసి అందులో వేసి మట్టితో కప్పవలెను. పైన వివరించిన మోతాదులో సగభాగం జూన్-జూలై నెలల్లో మిగిలిన సగభాగం సెప్టెంబరు-అక్టోబరు నెలల్లో వేస్తే మంచి ఫలితాలు పొందవచ్చును.

ఎరువుల పట్టిక:

చెట్టు వయస్సు	మొదటి దశా(గ్రా./చెట్టుకు)			రెండవ దశా(గ్రా./చెట్టుకు)		
	నత్రజని	భాస్వరం	పొటాష్	నత్రజని	భాస్వరం	పొటాష్
మొదటి సంవత్సరం	0	0	0	0	0	0
రెండవ సంవత్సరం	100	25	25	100	25	25
మూడవ సంవత్సరం	150	40	60	150	40	60
నాల్గవ సంవత్సరం	200	50	60	200	50	60
ఐదవ సంవత్సరం మరియు ఆపైన	250	60	60	250	60	60

అంతర పంటలు : తోటనాటిని తొలి సంవత్సరాల్లో మొక్కల మధ్య గల స్థలంలో వివిధ కూరగాయలు, పూల మొక్కలలో బంతి, చేమంతి, ఏస్టర్స్, మల్లెపూవు తోటలను, అనాసపళ్ళ తోటలను, పొగాకు నారుమడి, మిరప, వరినారు, వేరుశనగ, పప్పుధాన్యాలను అంతరపంటలుగా పెంచి అధిక రాబడులను పొందవచ్చును.

సస్యరక్షణ : జీడిమామిడిని, కాండము మరియు వేరు తొలుచుపురుగు, లేత చిగురు మరియు పుష్ప గుచ్ఛాలను ఆశించే టీ దోమ, అతి ముఖ్యమైన చీడపురుగులు, ఇవే కాకుండా ఆకు మరియు పూత గూడు కట్టు పురుగు, ఆకుముడత పురుగు, కొమ్మ, పుష్ప గుచ్ఛాలను తొలిచే పురుగు, కాయ మరియు గింజ తినే పురుగు, తామర పురుగులు మొదలైనవి. నవంబరు-ఏప్రిల్ నెలల్లో ఆశించి రసము పీల్చటం వలన పంటకు ఎక్కువ నష్టం కలుగచేస్తాయి.

కాండం మరియు వేరు తొలుచుపురుగు : సాధారణంగా కాండం మరియు వేరు పురుగు నిర్లక్ష్యము చేయబడిన గింజల ద్వారా ప్రవర్ధనం చేయబడిన ముదురు తోటలను (7 సంవత్సరాలు ఆపైన) మాత్రమే ఆశిస్తుంది. కాబట్టి 7 సంవత్సరాలు ఆపై వయస్సుగల చెట్ల కాండం మొదలు (3 అడుగుల ఎత్తువరకు) మరియు భూమిపైన కనపడే వేర్లు, సన్నని ఇనుపవైరుతో చేసిన బ్రష్తో బాగా రుద్ది ఆ తరువాత బాగా తడిచేలా 5 శాతం వేపనూనె ద్రావణాన్ని నాలుగు నెలలకు ఒకసారి చొప్పున సంవత్సరంలో మూడుసార్లు పిచికారి చేయాలి లేదా పూత పూయాలి. వేపనూనె నీటిలో కరగదు. కావున ప్రతి లీటరు నీటికి 0.5గ్రా. సబ్బుగాని, సర్ప్గాని కలిపి గిలకొట్టి ఆ తర్వాత 50 మి.లీ. వేపనూనెను కలిపి బాగా కలిసేటట్లు పుల్లతో కలియబెట్టాలి. పైన చెప్పిన విధంగా కాండాన్ని వేర్లను బ్రష్తో రుద్ది, వేపనూనె 5 శాతము సంవత్సరానికి మూడుసార్లు పిచికారి చేస్తే తోటలోని చెట్లకు ఈ పురుగు సోకే అవకాశం తగ్గుతుంది. ఈ పురుగు ఆశించిన చెట్ల నుండి బంక కారుతూ ఉంటుంది. వెంటనే బెరడు క్రింద దాగి ఉన్న లద్దెపురుగులను తొలగించాలి. బెరడు చెక్కిన చోట వెంటనే కార్బరిల్ 4.0గ్రా. లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారి చేయాలి. ఈ పురుగులను తొలగించనట్లయితే క్రమేణా చెట్లు చనిపోతాయి. చెక్కిన బెరడు ముక్కలను కాండం నుండి కారిన బంకను, చెక్కవొడిని భూమిలో పాతిపెట్టాలి. తోటలను పరిశుభ్రంగా ఉంచాలి. తుది దశలో పురుగులు సోకిన చెట్ల ఆకులు పసుపు రంగుకు మారతాయి. ఆ తరువాత ఆకులు అన్ని రాలి మోడువారి, ఎండిపోయి చనిపోతాయి. కాబట్టి ఆకులు పూర్తిగా పసుపు రంగుకు మారగానే చెట్లను వెంటనే వేర్లతో సహా తీసివేసి వేర్లలో దాగి ఉన్న ప్యూపాలను చంపి సమగ్ర సస్యరక్షణ చర్యలు చేపట్టాలి. చెట్లు తొలగించిన గుంటల్లో ఎండిన చెత్త వేసి తగుల బెట్టాలి.

టీ దోమ : ఈ పురుగు యొక్క తల్లి మరియు పిల్ల పురుగులు లేత కొమ్మలను, పూత రెమ్మలను ఆశించి రసాన్ని పీల్చటం వలన ఎర్రని జిగురు బిందువులు, పూత రెమ్మలపై నల్లని పొడవైన కండె ఆకారపు మచ్చలు ఏర్పడతాయి. పూత, పిందెలు మాడిపోయి రాలి పోవటం వలన దిగుబడి తగ్గుతుంది. విపరీత పరిస్థితులలో చెట్లంతా మాడిపోయినట్లు అవుతుంది.

ఆకు మరియు పూత గూడుకట్టు పురుగు : ఈ పురుగు ముఖ్యంగా క్రొత్త చిగురు, పూత దశలో ఎక్కువగా కనిపిస్తుంది. ఆకులను, పూతను గూడు కట్టుటవలన కొమ్మల చివర బూజు గూళ్ళు ఏర్పడతాయి. లేత ఆకులను, కొమ్మలను చివర్లను, పుష్పగుచ్ఛాలను తినటం వలన పూత పూయక ఫలసాయం తగ్గుతుంది. ఇది ఎదుగుతూ ఉన్న గింజలను, పండ్లను గీకటం వలన కూడా దిగుబడి, నాణ్యత తగ్గుతాయి.

కొమ్మ, పుష్పగుచ్ఛాలను తొలిచే పురుగు : ఈ పురుగు లేత కొమ్మల చివర్లను తొలచి, సొరంగం చేసి లోపలి గుఱ్ఱు తింటుంది. పుష్ప గుచ్ఛాలను కూడా తొలుస్తుంది. అందువలన లేతకొమ్మలు, పుష్పగుచ్ఛాలు ఎండిపోతాయి. ఫలితంగా దిగుబడి తగ్గుతుంది.

కాయ, గింజ తినే పురుగు : ఈ పురుగు కాయ, గింజ మధ్య గల ప్రదేశం ద్వారా లోపలికి ప్రవేశించి పండులోని గుఱ్ఱను, గింజలోని పుప్పును తింటుంది. ఫలితంగా గింజలు, కాయలు ఎదగక, కుళ్ళిపోయి, రాలి దిగుబడి తగ్గుతుంది.

తామర పురుగులు : ఈ పురుగులు పుష్పగుచ్ఛాలను, ఎదుగుతున్న కాయలను, పండ్లను గీకి రసం పీల్చటం వలన గరుకు మచ్చలు ఏర్పడి దిగుబడి, నాణ్యత తగ్గుతుంది.

డిశెంబరు -మార్చి నెలల్లో అవసరాన్నిబట్టి రెండు లేక మూడుసార్లు పురుగు మందులను పిచికారి చేసి అన్ని పురుగులను అదుపు చేయవచ్చు. మొదటిగా మోనోక్రోటోఫాస్ ను డిసెంబరు, జనవరిలో (1.4మి.లీ./లీ.), రెండవ సారి ఎండోసల్ఫాన్ ను జనవరి-ఫిబ్రవరిలో (1.4 మి.లీ./లీటరు) మరియు మూడవసారి అవసరమైతే కార్బరిల్ ను మార్చిలో (2గ్రా./లీటరు) పిచికారి చేసిపైన చెప్పిన అన్ని రకాల పురుగులను అదుపులో ఉంచవచ్చు. పై మందులుకాక క్లోరిఫైరిఫాస్ (2.5మి.లీ./లీటరు నీటికి), ప్రొఫెనోఫాస్ (1.0మి.లీ./లీటరు నీటికి) కూడా వాడుకొనవచ్చును.

తెగుళ్ళు

బ్లైట్ : ఈ తెగులు వలన పుష్పగుచ్ఛాలు, ఎదుగుతున్న గింజలు మెత్తబడి, పూర్తిగా ఎదగక ఎండి రాలిపోతాయి. అవసరాన్ని బట్టి కార్బండైజిమ్ 1.0గ్రా. లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారి చేయాలి.

దిగుబడి : 3వ సంవత్సరములో అంటుమొక్కల నుండి కాపు తీసుకోవాలి. చెట్ల వయస్సు పెరిగే కొద్దీ పంట దిగుబడి పెరుగుతుంది. మంచి రకాల అంట ద్వారా తోటలు పెంచినపుడు 10 సంవత్సరాల వయసుగల తోటల నుండి సరాసరి చెట్టుకు 10 కిలోల కన్న ఎక్కువ దిగుబడి లభిస్తుంది. ఒక కిలో గింజల నుండి 250గ్రా. పైగా పప్పు లభిస్తుంది. చెట్ల క్రింద రాలిన జీడిపండ్ల నుండి జీడి పిక్కలను వేరుచేసి దాదాపు వారం రోజులు పిక్కలను ఎండబెట్టాలి.

జీడి అంటు దొరికే ప్రదేశాలు :

1. సీనియర్ సైంటిస్ట్ (హార్టికల్చర్) జీడిమామిడి పరిశోధనా స్థానం, బాపట్ల 522 101, గుంటూరు జిల్లా.
2. సీనియర్ సైంటిస్ట్ (హార్టికల్చర్), ఉద్యానవన పరిశోధనా స్థానం, అశ్వరావుపేట 507 306, ఖమ్మం జిల్లా, ఫోన్ : 08740-255641.
3. జాతీయ జీడిమామిడి పరిశోధనా స్థానం, పుత్తూరు, దక్షిణ కన్నడ జిల్లా, కర్ణాటక ఫోన్ నెం.:08251-231530

జీడిమామిడి సాగుపై వివరాలకు సంప్రదించవలసిన చిరునామా:

సీనియర్ సైంటిస్ట్ (హార్టికల్చర్) & హెడ్, జీడిమామిడి పరిశోధనా స్థానం,
ఆంధ్రప్రదేశ్ ఉద్యాన విశ్వవిద్యాలయం, బాపట్ల- 522 101, గుంటూరు జిల్లా
ఫోన్ : 08643-225304, ఈ-మెయిల్ : headcrs_bapatla@aphu.edu.in

